

Nedílnou součástí vysokoškolské přípravy budoucích vojenských profesionálů je jazyková příprava, která zvláště po vstupu České republiky do NATO a Evropské unie nabyla na významu. Katedra jazyků zabezpečuje jazykovou přípravu všech studentů Fakulty ekonomiky a managementu v souladu s profilem absolventa. Je zároveň jedním z pracovišť v rezortu Ministerstva obrany, která za jazykovou přípravu zodpovídají. Naším cílem je dosáhnout u studentů komunikativní kompetence ve dvou cizích jazycích.

Angličtina je jazykem povinným. Druhý cizí jazyk si studenti mohou zvolit sami, a to mezi němčinou, francouzštinou a ruštinou. Dosažení komunikativní kompetence umožní našim absolventům účast na mezinárodních cvičeních, na zahraničních misích, ale také při působení v mnohonárodních štábech.

V průběhu vysokoškolského studia na Fakultě ekonomiky a managementu Univerzity obrany jsou studenti v prezenčním a kombinovaném studiu v rámci bakalářského, magisterského a doktorského studijního programu připravováni ke složení zápočtů a vysokoškolských zkoušek z jazyků. Během studia se zároveň připravují ke složení zkoušky 1., 2. a 3. stupně podle STANAG 6001 v souladu s požadavkem rezortu. U zmíněných zkoušek musí studenti prokázat schopnost komunikovat v obecném jazyce a zároveň také zvládnutí oborové terminologie. Požadavek na schopnost komunikovat v mnohonárodním prostředí při plnění stanovených úkolů neznamena pouze používat shodné pojmy, ale také chápat shodně mimojazykovou realitu, která je v těchto pojmech obsažená. K tomuto cíli zaměřujeme veškeré naše úsilí.

S terminologií se studenti setkávají po celou dobu studia v rámci bakalářského, magisterského i doktorského studijního programu. Katedra jazyků svým studentům také umožňuje další zdokonalování v jazyce mimo rámec řádné výuky, a to ve formě volitelných předmětů, které každý rok nabízí. V současné době je pro zájemce otevřeno 12 volitelných předmětů. Od příštího akademického roku jsme dokonce nabídku rozšířili o předměty zaměřené na oborovou terminologii a studenti si budou moci vybrat z 27 volitelných předmětů. Pokud jde o jazyky, nabídneme i španělštinu a arabštinu pro začátečníky. Je třeba zdůraznit, že studenti naši nabídku využívají a volitelné předměty jsou plně obsazeny. V neposlední řadě bych se chtěla zmínit i o možnosti samostatné přípravy na naší učebně **Self-Access Centre**, kde studenti naleznou spousty dalších materiálů k rozvíjení všech řečových dovedností. Přitažlivost učebny ještě zvyšuje možnost konverzace a diskusí na dálku s rodilým mluvčím z Kanady v rámci PLPP (Partnership for Learning Pilot Program).

Od akademického roku 2000/2001 vyučujeme jazyky na naší katedře v rámci tzv. **modulového systému**. Učitelé katedry zajišťují výuku anglického, francouzského, německého a ruského jazyka a to jak obecného, tak odborného. Modulový systém obsahuje následující moduly:

A, B a C, které jsou zaměřeny na obecný jazyk, znalost začátečnickou, mírně pokročilou a pokročilou.

Dále cizí jazyk vyučujeme v modulech zaměřených na terminologii. Jsou to moduly:

V – odborný jazyk, vševojsková terminologie

E – odborný jazyk, ekonomická terminologie

M – odborný jazyk, terminologie vojenského managementu

S – odborný jazyk, terminologie specializace

Poslední čtyři jmenované moduly pokrývají tedy terminologii.

Modul V – vševojsková terminologie – je rozpracován do čtyř bloků, kde jsou zahrnuty základní vojenské termíny, např. hodnoty, organizační struktura, výzbroj a výstroj jednotlivce atd. **Blok V2** zahrnuje další témata, např. druhy vojsk, vojenskou techniku, povely a rozkazy, zpracování vojenských písemností, vedení brífinku, atd. V blocích **V3 a V4** jsou zahrnuty termíny, které se vztahují k vojensko-politické oblasti, např. ozbrojené konflikty v současném světě, mise, mírové operace, kompatibilita Armády České republiky ve vztahu k NATO atd.

Modul E – ekonomická terminologie – byl v minulosti určen zejména civilním studentům studujícím na Fakultě ekonomiky obrany státu a logistiky. V souvislosti se studijním programem Ekonomika a management se dnes mají všichni studenti možnost seznámit se základní ekonomickou terminologií bloku **E1**, tj. např. ekonomický systém, konjunkturální cyklus, výroba, právní formy podniků. Bloky **E2 – E4** budou nabízeny v rámci fakultativní výuky civilním studentům a v magisterském studiu.

Modul M se týká terminologie vojenského managementu. Zahrnuje témata jako např. základní charakteristika managementu, otázky plánování, problematika organizování, operativní řízení a kontrolní činnost.

Modul S – terminologie specializace – zahrnuje terminologii jednotlivých specializací. Témata a materiály k těmto kurzům konzultujeme s odborníky z univerzity, ale i z praxe. Modul je sestavován podle konkrétních potřeb dané skupiny.

Naše katedra má také bohaté zkušenosti s výukou terminologie z přípravy terminologických kurzů pro důstojníky a praporčíky, které jsme v minulých letech organizovali podle požadavků AČR. Cílem těchto kurzů bylo připravit účastníky kurzů k úspěšnému zvládnutí úkolů v rámci mnohonárodního dvoustupňového velitelsko-štábního cvičení *Moravian Shield* a *Cannon Cloud*.

V rámci odborné jazykové přípravy příslušníků AČR zařazených do databáze osob vybraných a navržených pro práci ve strukturách NATO a EU, katedra také zajišťovala výuku terminologie v kurzu CONAMS. Připravili jsme i kurz pro pracovníky vojenského zpravodajství.

Při přípravě těchto kurzů bylo třeba specifikovat rozsah terminologie, který musel vojenský profesionál pro výkon dané funkce zvládnout. Bylo také potřeba připravit vhodné studijní materiály. Z tohoto důvodu katedra spolupracovala a spolupracuje s odbornými katedrami FEM, s odborem pro obrannou standardizaci a zároveň i se zahraničními odborníky. Např. zahraničním spolupracovníkem při přípravě všech terminologických kurzů bylo v uplynulých letech velitelství britského vojenského poradního a výcvikového týmu (BMATT – British Military Advisory and Training Team) působícího ve Vyškově. Příslušníci BMATT nejenže pomáhali s přípravou kurzů, ale také se na výuce podíleli. V minulosti také katedra spolupracovala s příslušníky Military Cooperation Branch v Heidelbergu a stále spolupracuje s Canadian Forces Language School v St. Jean v Kanadě.

Materiály, které využíváme v základním bloku vševojskové terminologie, jsou např. učebnice *Command English*, *Campaign*, *Breakthrough* a *At Ease*, které jsme získali z Britské rady. Vojenské odborné texty z jazyka anglického autorů Jiřího Dvořáka a Huberta Hrdličky zpracované na naší katedře a *Tactical English for Land Forces in Peace Support*. Pro vyšší moduly jsou odborné články zpracovávány podle internetu a odborného tisku a dále upravovány pro výuku. Učitelé katedry zároveň využívají různé materiály, které shromáždili při svých stážích na vojenských školách v zahraničí a na odborných seminářích.

V neposlední řadě bych se také ráda zmínila o materiálech, které vznikly jako výsledek vědeckých úkolů katedry. Katedra řešila a řeší takové projekty, jako je projekt obranného výzkumu Terminologie II, Česká normotvorná terminologie – Česko-francouzsko-anglický slovník pojmů a definic. Jedná se o slovníky pojmů a definic různých oborů, které mají naši studenti také k dispozici a s jejichž pomocí si mohou znalost terminologie obohacovat. Dále jde o dílčí úkol výzkumného záměru FEM Anglická vojenská terminologie v přípravě vojenských profesionálů a v součinnosti s odbornými katedrami řešený dílčí úkol Výstavba standardizované multilingvální terminologické databáze pro studijní obory FEM.

Závěr

Závěrem bych chtěla zdůraznit, že znalost oborové terminologie je nesmírně důležitá pro vojenské profesionály, kteří se s ní setkávají a budou každodenně setkávat při plnění různých úkolů v praxi při komunikaci s partnery Aliance. Veškerá činnost katedry, výchovně vzdělávací proces i vědecká práce, je podřízena jedinému cíli – poskytnout příslušníkům AČR co nejvyšší jazykovou přípravu.

Univerzita obrany Brno
Fakulta ekonomiky a managementu
Katedra jazyků

**Výuka odborné terminologie na
Katedře jazyků Fakulty
ekonomiky a managementu
Univerzity obrany Brno**

PhDr. Alena LANG
UO Brno 200

Další vyučovací aktivity katedry:
příprava a výuka terminologických kurzů
pro důstojníky a praporčíky

